

ЦИЈЕНА:

За Црну Гору на годину 8 перпера, на по године 4 перпера
За Аустро-Угарску Босну и Херцеговину на годину 12 перпера на по године 6 перпера.
За све остале земље годишње 30 франка у азату, на по године 10 франка у азату.

Претплата се прима само у годишњим и полугод. роковима. Поједини број 20 пара за Црну Гору, — за Иностранство 25. пр.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Претплата се шаље поштом узутјачом непосредно администрацији „Глас Црногорца“ на Цетиње, а коме је наручије, г. Вељко Рамадановић, к. д. агенту у Хотор. Доноси се шаљу Уредништву. Рукописи се не враћају. Отлази се шаљу администрацији и наплаћују се: за сваку ријеч или број од пет цифара да петит слова по 4 пара за први пут, а за сваки даљи пут по 2 пара, из виших слова сразјерно више.

Власник: Државна Штампарија

Издаје суботом

Одговорни уредник: Д-р Иво Јовићевић

СЛУЖБЕНИ ДИО

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој

КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Председника Нашег Министарског Савјета, Нашег Министра Иностранних Дјела и Заступника Нашег Министра Правде постављамо:

за члана Нашег Државног Савјета, са годишњом платом од 5000 (пет хиљада) перпера, Михаила Половића, првог ађутанта Њег. Величанства Краља Господара.

Председник Нашег Министарског Савјета, Наш Министар Иностранних Дјела и Заступник Нашег Министра Правде, нека изврши овај указ.

Цетиње, 7. јула 1911. год.

НИКОЛА с. р.

Председник Министарског Савјета,

Министар Иностранних Дјела,

Заступник Министра Правде,

Д-р Л. Томановић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој

КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Заступника Нашег Министра Правде, Председника Нашег Министарског Савјета и Нашег Министра Иностранних Дјела постављамо:

за члана обласног суда на Цетињу, са годишњом платом од перпера 2400, Петра Пејановића, досадашњег секретара друге класе Великог Суда.

Заступник Нашег Министра Правде, Председник Нашег Министарског Савјета и Наш Министар Иностранних Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 1. јула 1911. год.

НИКОЛА с. р.

Заступник Министра Правде,

Председник Министарског Савјета, и

Министар Иностранних Дјела,

Д-р Л. Томановић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој

КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

У одјељењу народне привреде Министарства унутрашњих дјела, за контракталног хемичара Антонина Кишца, инжинијера, са годишњом платом од (3000) три хиљаде перпера.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 1. јула 1911. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,

М. Букановић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој

КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

У одјељењу народне привреде Министарства унутрашњих дјела, за писара Филипа С. Пејовића, апсолвента трговачке академије, са годишњом платом од (1200) хиљаду и двије стотине перпера.

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 4. јула 1911. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,

М. Букановић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој

КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Просвјете и Црквенијех Послова постављамо Ђура Ђуровића, досадашњег писара капетанског суда на Љуботину, за писара друге класе у Министарству Просвјете и Црквенијех Послова, са годишњом пла-

том од (1200) хиљаду и двије стотине перпера.

Цетиње, 7. јула 1911. год.

НИКОЛА с. р.

Министар
Просвјете и Црквенијех Послова,
П. Вучковић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој

КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела, а на основу члана 40. закона о пословном реду у Државном Савјету, одобрили смо и одобравамо рјешење Државног Савјета од 30. јуна 1910 год., број 167, донешено на основу тачке 7. члана 120 Устава, које гласи:

„Да се Ристо Биљановић — са фамилијом — турски поданик из Македоније, изузетним путем прими у црногорско држављанство.“

Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 1. јула 1911. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,

М. Букановић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој

КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Финансија и Грађевина, по саслушању Нашег Министарског Савјета, а на основу чл. 49. закона о државном буџету, ријешили смо и рјешавамо:

Одобрава се Министру Финансија и Грађевина, да може из буџетске партије 189. буџет за 1911. годину — кредит за

недовољно предвиђене расходе — издати:

1. Министру Унутрашњих Дјела перпера 5.000 — (пет хиљада) ради повећања кредита одобреног у партији 32. (позиција 1.);

2. Министру Иностранних Дјела перпера 700 — (седам стотина) ради повећања кредита одобреног у партији 81. (позиција 1.); и

3. Министру Просвјете и Црквенијех Послова перпера 500 — (пет стотина) ради повећања кредита одобреног у партији 157 (позиција 1.);

перпера 2000 — (двје хиљаде) ради повећања кредита одобреног у партији 164. (позиција 2.); и

перпера 1000 — (једну хиљаду) ради повећања кредита одобреног у партији 174. (позиција 1.) — буџета за 1911. годину.

Наш Министар Финансија и Грађевина нека изврши овај указ.

Цетиње, 7. јула 1911. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Финансија и Грађевина,

Ф. Јерговић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој

КРАЉ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Финансија и Грађевина, по саслушању Нашег Министарског Савјета, а на основу чл. 49. закона о државном буџету, ријешили смо и рјешавамо:

Одобрава се Министру Финансија и Грађевина, да може из буџетске партије број 189. буџета за 1911. годину — кредит за недовољно предвиђене расходе утрошити перпера 8000 — (осам хиљада) ради повећања кредита одобреног у партији 142. позицији 1. буџета за 1911. г.

Наш Министар Финансија и Грађевина нека изврши овај указ.

Цетиње, 7. јула 1911. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Финансија и Грађевина,

Ф. Јерговић с. р.

— Министарским рјешењем од 6. т. м. Број 2749. г. Е. Фицароти, трговац у Бари-у, престао је бити вице-консул Краљевине Црне Горе.

Из Канцеларије Министарства Иностранних Дјела.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

Дворске и дипломатске вијести

— У прошли петак, 1. т. мј. поводом годишњице Француске Републике, било је у ов. француском посланству свечано приманье. Честитања је примао г. посланик Гандракс, а на честитања су били: у име Њ. В. Краља Господара маршал Двора г. С. Рамадановић; у име Њ. В. Књаза Насљедника орд. офицер г. кап. М. Томановић, а у име Краљ. Владе министар предсједник г. д-р Л. Томановић са секретором г. др. И. Јовићевићем.

Честитали су такође чланови дипломатског кора, наши министри и великодостојници. Пред посланством свирала је за вријеме честитања војна музика.

— У прошли уторак био је у Краљевском Двору свечани дине у част орд. новонаименованог посланика Краљевине Србије г. д-р М. Гавриловића. На дине су били позвати и наши министри и великодостојници.

— Господин генерал барон Гизл од Гизлингена, Цар. и Краљ. Министар вратио се је у прошлу сриједу са кратког одсуства.

Нови обрт у албанским стварима

Петроградско „Новоје Времја“ наставља пратити и посматрати наш положај према Турској како слиједи:

„У црногорској престолници боре се двије струје. Продужавање устанка у Албанији; концентрисање на црногорској граници, седамдесет хиљада иностране војске; сваког часа опасност од турског напада; најпосље, изазивање неодређених нада из извјесног извора, — све то побуђује црногорску владу, да рашчисти овај нејасни положај једним одсудним ударом.“

„Ратоборни дух становништва, које види у рату не терет, већ једини, достојан човјека рад, нагони владу на тај корак. Држање турских власти на црногорској граници, пуно је изазивања и доводи положај до крајње опасности.“

„У ломачу, нагомилану историјом, околностима и предумишљајем довољно је бацити тињајућу искру и она ће букнути јаким пламеном.“

„На ону страну црногорске границе ратоборност није мања. Лица, која непосредно стоје у власти и носе одговорност за цјелину државе, наравно разумију, чиме се — за Турску може свршити, ако војне операције узму шири обим. За то се они и противе примамљивом току догађаја. Но занесењаци и фанатици, који стоје за леђима одговорне владе, руковођени неодређеним инстинктима, старају се, да је покрену на одсудну акцију.“

„Турска ратује противу својих поданика, једновремено, на два краја царевине. И у Европи, и у Азији Турци су приморани употребљавати све силе да угуше устанак у Аравији, који је прогутао до сад много хиљада живота турских војника, а још више стотина хиљада новца. Благодарећи географским и климатским условима не види се

краја борби. Турска војска, која се шаље у Аравију, гине у приморским долинама од ненавикнуте климе и болести, а у безводним степима, у унутрашњости полуострва, од зноја, без хране и од арабског оружја. Не гледајући на добру организацију, дисциплину и наоружању, турска војска, која оперише у Аравији, није имала, до сад, над устаницима никаквог успјеха. Продужавати ову причу, која тек што би свршила, почиње поново — значи осуђивати турски народ на безкрајне и узалудне жртве. Свршити с арабским устанком, силом оружја, Турци, како изгледа, не могу. Због тога им је потребно тражити другог излаза. Рат с Црном Гором, по мишљену ратне партије, једини је излаз.“

„Цариградска и солунска штампа позива муслмане на борбу с њиховим ваздашњим непријатељем. Тај непријатељ је Црна Гора. У борби с њом има се могућности сјединити све муслманске народе царевине, и тиме постићи, да они забораве њихове приватне размисли. Поклич светог рата противу невјерника, ако он дође до срца, може распалити религиозни фанатизам Арабљана и тиме одстранити — за вријеме — њихово разрачуњавање с турском администрацијом. Што нијесу у стању били учинити турски генерали, учинеће национално и религиозно одушевљење.“

„Рат с Црном Гором, таквим начином, како мисли и нада се ратна турска партија, средство је, да се већ једном сврши с арабским устанком, који је тако изтрошио царевину. „Тим се и објашњава онако изазивајуће држање турских началника на црногорској граници.“

„Но да ли су турски шовинисти узимали у рачун и обратну страну тог замишљеног покушаја. До данас ниједан напад Турске на Црну Гору није се свршио у корист турака. Осим тога, јаки излив муслиманског одушевљења, ако се — у опште — успије распалити га, највише ће на отпор цијелог хришћанског становништва Турске, које је разочарано у својим надама за остварење обећаних рефорама.“

„Црногорска влада, због самоодбране ријешила се мобилизовати подгоричку дивизију. Да би нам јасан био овај корак њен, напоменућемо, да Црна Гора има војске у ратно вријеме, 30—50 хиљада људи. Редове војске сачињавају мушкарци, почињући од 17-годишњег младића до 62-годишњег старца. Подгоричка дивизија сачињава четврти дио цијеле војске, т. ј. 8—10 хиљада људи, бројећи у њој младиће и сиједице старце. То је Турској било довољно, те да пријети Црној Гори нападом при првом случају.“

„Руска мисија на Цетињу утицала је на црногорску владу те је измијенила своју одлуку. Црногорци су послушали наш савјет. Тиме је руска дипломатија узела на себе тешку одговорност за све могуће случајности. Ми смо још једанпут одмакли за Отоманску царевину наступање кризуса. Ипак, она ствара неуморно нове поводе за даље неспоразуме.“

„Турци су се жалили, да Црна Гора допушта Албанцима да се враћају натраг, у Албанију, где пројужавају туђи се с турским војскама. Црногорска влада издала је строгу наредбу, да се не пропушта ниједан Албанац натраг у Албанију. Ушљед ове посљедње наредбе владе црногорске, турски посланик даје протест и тражи, да се Албанцима, који желе, даде слободан повратак у Турску. Црногорска влада и на то се сагласила. Но турци ипак траже узроке, да се жале, наводећи, да Црна Гора даје бјегунцима уточишта, а затим, пуштајући их преко границе, они ступају у борбу против турака“.

„Што, у самој ствари, тражи Турска: да Албанце пуштају, или — непуштају из Црне Горе?“

„Зар није јасно, да турска, по што по то, хоће да нападне Црну Гору? Чак и строго испуњавање Црном Гором турских жеља, изазива код њих поводе протеста.“

„Покрај свега тога, руска дипломатија продужује давати Црној Гори савјете: да се не узнемирује и да се не брине о самодбрани. Надамо се, да она даје, и у Цариграду, не мање одсудне савјете, упозоравајући Турску, да не би покушала то њено мирољубиво заузимање на Цетињу окренути на зло“.

НАРОДНО ЗДРАВЉЕ

Сплетска општина издала је ове напутке: **Како ће се сачувати од колере**

Колера је крвава болест, која прелази од човека на човека, не по ваздуху, већ измјинама и бљувотинама људским у којима се налази клица болести, која мора од човека да буде прогутана, па да се од колере разболи. Зато је лако сачувати се од заразе ако се човек држи шљеделих прописа:

1) буди умерен и у јелу и у пићу, да тако очуваш здрав желудац, јер здрави желудац лако уништи клицу болести и ако си је случајно прогутан;

2) не једи превише тешко пробављивих јела као на примјер, краставца, смокава, а тако исто ни превише масних јела.

3) не једи сива воћа, ако га нијеси прије добро испрао, а никако не једи воћа за које знаш или сумњаш, да долази из окупљених крајева. Свакако најсигурније је, ако једеш само кувано воће;

4) не купуј ништа што није добро покривено и од муха сигурно заштићено, јер мухе најлакше разносе клице болести;

5) чувај се од прекомерног трошења жестоких пића, јер је доказано, да се панице најприје разболе и сугурно они подлегну болести;

6) чим се у мјесту појави какав случај колере, не једи ништа што није било прије прокувано;

ЛИСТАК

Главније напомене родитељима и старатељима, који дају дјецу на васпитање у Дјевојачки Институт Царице Марије на Цетињу.

1.) Васпитанице Института могу бити стипендисткиње и оне, за које родитељи или старатељи плаћају издржавање.

2.) Како прве тако и друге примају се по највишем одобрењу Њ. В. Краљице Милене.

3.) Молбенице за примање у Институт пишу се на име Њеног Величанства, а упућују се преко Началнице Института. Уз молбеницу мора бити приложена крштеница, школско свједочанство и љекарско увјерење о добром здрављу ученице у опште, а нарочито о стању плућа.

4.) Примање оних ученица, које плаћају, бива сваке године, ако би било слободних мјеста, а примање стипендисткиња бива сваке друге године, то јест кад један осмогодишњи курс сврши тецај школовања у Институту (то бива сваке непарне године, на пр. 1., 3., 5., 7., 9.). Институт располаже са 25 стипендијских мјеста, које уживају изабране ученице у току њихова осмогодишњег школовања у Институту.

5.) У Институт примају се ученице почевши од 9 година. Свака ученица при примању мора полагати пријамни испит, према коме ће бити уписана у дотични разред.

6.) Течај школовања у Институту траје 8 година.

7.) Школска година свршава око половине јуна, а почетак идуће шк. године бљежи се у свједоцима, које ученице

7) да се очуваш од окужења с водом, скувај одмах у јутро воду за цијелу дневну употребу, стави је у чистом суду, покриј да не пада у њој прашина или мухе, а да не буде бљутава додај јој остали лимунува сока.

8) не купај се у мору за вријеме заразе, јер се море лако окужи са клицама болести, а доказано је, да клица болести може дуже живјети у мору.

9) пери често лице и руке, а држи са свим кратке нокте, да ти се испод њих не сакупља нечист; али свакако не једи ништа прије него што си добро умпо руке.

КЊИЖЕВНОСТ, УМЈЕТНОСТ, ПРОСВЈЕТА

Први српски новинар. У српском одјељењу изложбе слов. новина у Биограду налази се и портрет првог српског новинара Димитрија Давидовића.

Истина и прије њега излазиле су српске новине, али су биле краукога вијека и нијесу оставиле никаква трага за собом. Тек Давидовић је био српски новинар у првом смислу. Прве своје новине, „Српске Новине“ издавао је у Бечу, гдје је почетком прошлога вијека живио и гдје је за вријеме Бечког Конгреса подузимао све што је могао, да српској ствари користи.

Године 1821. престале су „Српске Новине“ и Давидовић је на позив кнеза Михаила прешао у Србију.

У тој служби је остао дуго и радио је много. Као кнежев секретар, покренуо је прве новине у Србији опет „Српске Новине“, које су излазиле 1834. и 1835. г.

Он је био слободоуман човек и идеалиста по уму, каже стари Милићевић. Када је године 1835., док су „Српске Новине“ излазиле букнула Милетина буна, кнез Милош је обећао да ће дати народу устав и повјерио Давидовићу да устав напише. Давидовић је онда саставио сасвим слободоуман устав и дао народу сва права која је тражио. Устав је штампан у мноштво примјерака и разлао народу а у „Српским Новинама“ је објашњавао смисао реформа. По проглашењу тога устава кнез Милош је Давидовића наименовао за министра унутрашњих дјела.

Тај преокрет прилика у Србији није се био допао сусједима Турској и Аустрији. Кнезу Милошу почеше долазити прекори. Нешто ови политички разлози, а још више ђудљивост Милошева наскоро одстранише Давидовића с положаја, на ком је мислио остварити своје велике, готово фантастичке планове, и он је пао у крајњу биједу.

Умро је у Смедереву 1838. године.

У тестаменту је наредио, да га сахране у Србији, да му на плочи буду само ријечи „Димитрије Давидовић, сав Србин“. Синови су му жељу испунили. Он сад лежи у смедеревској Горњој Цркви, а гроб му покрива бијели студенички мермер, на коме је написано „Димитрије Давидовић, сав Србин“.

Преведено на есперанту. Бугарски књижевник Крестанов, професор у Софији у трећој свесци есперантског часописа „Симболо“, од ове године, превео је поему „Црногорцу“, од Мићуна М. Павићевића и причу из црногорског живота „Врло добро“, од Р. М. Чупковића.

примају на крају сваке шк. године. Школска година 1911/1912 почиње 15. септембра.

8) По уставу Института остављају се у најстаријем одјељењу т. ј. у VII. и VIII. разреду само, по владању и учењу, најбоље ученице. За пријелаз у ово одјељење ученица мора имати општи успјех најмање добар, у владању мора бити одлична (тако исто и при пријелазу из VII. у VIII. разред). Која ученица сврши редовно и потпуно осмогодишњи тецај и има у VIII. разреду општи успјех најмање добар, добива од Кр. Црног. Министарства Просвјете диплому. У случају слабијега успјеха од доброг, добива ученица само свједочанство. Свједочанство добива и она ученица, која не може или неће пријећи у најстарије одјељење т. ј. у VII. разред.

9.) Сваки родитељ или старатељ, који већ има дијете у Институту, дужан је за вријеме ферија јавити хоће ли му дијете и идуће школ. године доћи у Институт. Ово се има пријавити од 1—10. августа. Мјеста, за која се до тога времена не јави, сматраће се упражњенима.

10.) Годишња је уплата за ученицу 400 перпера или круна, која се свота предаје Началници Института одмах при ступању ученице у завод. Ова се свота мора одмах у цијели исплатити без икаква одлагања или олакшице. Осим тога, свака ученица мора при ступању у завод имати све ствари, које су овим правилима прописане.

Једном уплаћена годишња свота не враћа се ни у ком случају.

11.) Ученица, која жели учити музику, плаћа још 85 перпера или круна за лекције и ноте. За њемачки језик плаћа се 50 перпера или круна за лекције и књи-

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Из Санитетског Одјељења. Пошто су према званичном извјештају, констатована два нова случаја *Колере* у Котору, то је почевши од сјутра, 10. ов. мјес. одређена петодневна контумација на Крстацу, над свим особама које долазе из Котора а издата је наредба, да се прекине сваки саобраћај од Грахова до Бара осим преко Крстаца Његушког. За увоз робе и поштанских пакета поступаће се у смислу међународне Санитарне конвенције.

Што се тиче пароброда и путника који буду тинали Барску луку успостављају се до даље наредбе слиједеће санитарне мјере.

а) Преглед мрнарара и путника. Љекарски надзор мрнарара за 5 дана рачунајући од дана кад је брод оставио заражену луку, за вријеме тог посматрања не дозвољава се искрцавање истим осим у пријеком службеном случају;

б) Дезинфекција прљавог рубља а тако и других евентуалних сумњивих ствари.

в) Дезинфекција и испражњење таложне воде брода, као и промјена пијаће воде;

г) Списак путника предаваће се мјесној полицијској власти;

д) Путници задржаваће се у луци на посматрање рачунајући 5 дана од кад су кренули из заражене луке;

е) Лука за извршење свега овога означајуће се Бар;

Мјере противу увоза у поштанским пакетима из заражених мјеста колером слједећих ствари:

а) Старо одјело ношено, рубље и употребљиване постељне ствари;

б) Крие (канаваце) неопране, и сваковрсни опатци;

в) Воће и поврће, које је расло на зараженом земљишту или у његовој близини;

г) Млијеко и сва јела, која се праве од млијека (сир, масло, скоруп и т. д.)

Друга црногорска матура. — Испити зрелости (матура) у овлашћеној Великој Државној Гимназији обављени су по објављеном програму.

Испитну комисију су састављали ови наставници Гимназије: Перо Богдановић за српски језик и књижевност и за њемачки језик и књижевност, професор Филип Ј. Ковачевић за латински језик и за француски језик и књижевност, Марко Драговић за руски језик и књижевност и за историју, Светозар Шушњар за математику и Милан Галогожа за физику. Комисији је као министарски изасланик председавао сам министар просвјете г. П. Вучковић, а у његову одсуству в. д. управитеља Гимназије професор Лазо Ђ. Поповић. Усмени испит је походио овлашћени краљ. српски посланик, одлични историчар и књижевник српски г. д-р Мих. Гавриловић.

Теме писмених задатака су биле ове: *Из српског језика:* „Нека се протумаче Владичини стихови: „Пас свакоји своје бреме носи; нове нужде рађу нове силе“, и нека се, у вези с тијем стиховима, нарочито истакне што је био идеал црногорској омладини *некад*, а што треба да јој је идеал *сад*“. *Из њемачког језика:*

ге. Бесплатних лекција из музике и њемачког језика нема. И ове своте имају се у цијели предати одмах при ступању ученице у завод.

12.) Рачун за ванредне љекарнице и лијечничке консултације, за вађење и плембирање зуба и т. д. поднијеће се родитељима накнадно крајем године.

13.) Свака ученица без разлике мора при почетку сваке године донијети собом ове ствари:

а) За поштанске трошкове 6—10 перпера;

б) два ријетка и два честа чешља и обичне игле за косу;

в) један добар сунђер (спужву);

г) једну четку за зубе и једну за нокте;

д) један пар папуча од коже за спаваћу собу;

ђ) пет пари црних плетених јаких чарапа (дјеча која су навикнута могу донијети још четири пара вунених чарапа и 2 фанеле);

е) два пара нових црних повисоких цреваља за ношење у Институту и 12 пари везица за цревље (не дозвољава се ношење жутих и црних цреваља);

ж) један пар галоша;

з) три бустина за зиму;

и) три памучне катуле и 3 катуле од фуштања;

ј) три јакете од фуштања;

к) четири бијеле кошуље;

л) четири пара гаћа (све рубље мора бити просто израђено без грешапа);

м) једну црногорску капицу;

н) једну шкатулу за пера и лаписе;

њ) једну ножице и један напрстак;

Од скупоцијених ствари може ученица донијети само крст и минђуше, које мора сама чувати, јер Институт ни за какве донесене ствари не одговара. *Осим горе*

„Bericht eines montenegrinischen Abiturienten an einen deutschen Kollegen über sein Vaterland“. *Из руског језика:* „Какој наукама нам бржеваће посветити себа каждај изъ матурантовъ и какое значење придаеће этой наукама?“ *Из француског језика:* превод текста из Voltaire: Charles XII, 6, књига, од „les Turcs“ до „au moment“. *Из латинског језика:* превод текста Caesar de bello Gallico V, 6“. *Из математике:* 1) $3^{1+4x} - 2^{3x-5} = 2^{3x-1} - 3^{4x}$ 2) Послије колико година ће капитал од 5760 перп. нарасти на суму 24.825 перпера, ако се још уз то наплаћује концем прве и сваке слиједеће године по 575 перп. уз 4% интереса на интерес? — 3. Колико тежи кдса метална купа, ако је њена најмања страна $a=788$ см. и иста затвара с основицом купе угао $B=72^{\circ}12'35''$, а њена највећа страна чини с основицом угао $\gamma=55^{\circ}43'18''$, а специфична је тежина метала 12.45? — 4. Из пресека двију равних: $y=2x+3$ и $y=3x-4$ спусти се нормала на праву $y=-\frac{4}{3}x+\frac{7}{3}$; колика је та нормала?

Кандидата је било шест; пошто су свој шесторици одобрени писмени задаци, припуштени су у двије групе усменом испиту, који је с првом групом обављен 1. јула, а с другом 2. јула.

Коначни резултат овогодишње матуре:

Свијех шест кандидата су проглашени *зрелима* за универзитетске науке и то:

Нико Ивов Зећ из Глухога Дола (Црмница) проглашен је *зрелим с одликом*;

Михајло Марков Драговић из Ђулића (Васојевићи), Јагош Марков Ђуровић из Ђурица (Брдска нахија), Михајло Крстов Матановић из Ђеклића (Катунска нахија) и Милош Лукин Радовић из Мартињића (Брдска нахија) *проглашени су зрелима једногласно*, и

Илија Митров Вукчевић из Бобије (Љешанска нахија) *проглашен је зрелим већином гласова*.

Благодатна киша. Прошле седмице падала је благодатна киша у неколико маха, која је скоро по свој држави обезбиједила добар род.

Из Министарства Војног. „Црногорске јуначке пјесме“ које је издао војни, капетан Ђорђе Драговић, остају у животу само у оном смислу, у коме их је војна комисија оцијенила, чија је оцјена већ оштампана у 25 броју „Гласа Црногорца“ од 11. јуна тек. 1911. године.

Промовиран за доктора. Г. Филип Добрећић, брат овд. католичког пароха, г. д-ра Н. Добрећића, промовиран је ових дана на римском Универзитету на част доктора правно-дипломатског факултета. Г. Добрећић је наш землак, а познат је по разним патриотским чланцима о Црној Гори, у талијанским и француским новинама.

Другарска пажња. Раднички помоћници овд. Војне Лабораторије: Вуко Поповић, Нико Војводић, Петар Булатовић, Мијаило Бабовић, Гавро Николић, Богдан Радовић, Величко Бакић, Васо Мартиновић, Видо Рајнатовић, Никола Стјепчевић, Марко Ивановић, Мило Лековић, Драго Хајдуковић, Пеко, Петар и Митар Ђурашковић, Радоје Делибашић, Петар Ђуровић, Јанко Вујачић и Крсто Стјепчевић, — желећи се колико толико одужити успомени на свог покојног дру-

наведених ствари, не смије ученица ништа друго (на пр. паре, албуме, дописнице и т. д.) *собом донијети*.

Ученице примају писма и дописнице од родитеља и старатеља а друга писма и дописнице по увиђавности Началнице могу бити уништена.

Без нарочите дозволе не смије се ништа шиљати ни доносити а о томе ће ученице у заводу бити још нарочито извјештене. Исто тако не смију се, без изузетка, никакви дарови и никоме у Институту доносити ни наручивати.

Началница моли дјечије родитеље и њихове замјенике, да јој се, кад би желели с њом што о дјечи говорити, предходно за то пријаве. Они родитељи и њихови замјеници, који живе изван Цетиња, могу се писмено с Началницом о дјечи споразумијевати.

Примједба. — Ученице морају својим владањем и учењем заслужити примање и дописивање са својим родитељима.

Да Институт постигне свој жељени васпитни циљ, мора бити енергично потпомогнут од стране дјечијих родитеља.

За вријеме ђетњег школског одмора, морају родитељи своју дјecu држати онако, као што се то у Институту од њих захтијева. На првом мјесту, ученице морају бити код куће радне, послушне, учтиве, предусретљиве, марљиве и скромне како у владању тако и у одијелу; морају бити просто обучене и очешљане а на глави ако не носе капицу, морају имати најпростији шешир, као што приличи младој девојци. У опште, ученице за вријеме ферија морају бити под непрекидним строгим надзором својих родитеља, јер иначе не могу, као што треба, у школи напредовати.

НА ЗНАЊЕ

Само још овај број шаљемо досадашњим нашим претплатницима, а у будуће лист ћемо обуставити свакоме, ко не буде обновио претплату.

Цетиње, 9. јула 1911.

Администрација
„ГЛАС ЦРНОГОРЦА“.

ОГЛАС

Богдан Марков Брајић, из Жупе Никшићске, села Југовића, пошао је отрагу 6 година за Аустро-Угарску, одакле се назад 3 године јавно својој фамилији, истовремено писао да ће одпутovati за Америку.

Од поменутог времена до данас није се јављао својој фамилији нити ова пак што о њему сазнавала, то се моли сваки онај ко би штогод знавао о поменутом Брајићу, да достави Кр. Министарству Иностранних Дјела.

Број 2641. Из канцеларије Министарства Иностранних Дјела, 5. јула 1911. год., Цетиње. 1,3

СТЈЕЧАЈ

Министарству Просвјете и Црквенијех Послова потребна је од 1. септембра тек године, једна стручна и дипломирана забавиља за дјечије забавиште у Подгорици.

Кандидаткиње могу се јављати и за сталну и за контрактуалну службу.

У овом пошљедњем случају дужне су назначити услове, под којима се желе примити службе.

Првијенство, као и бољу плату имаће оне, које су већ радиле у забавишту као наставнице.

Пријаве ће примати Министарство Просвјете до 20. августа т. г.

П. Бр. 1925. Из канцеларије Кр. Министарства Просвјете и Црквенијех Послова, 8. јула 1911., Цетиње. 1,3

НА ЗНАЊЕ

Ишли су из штампe прописи о љекарском прегледу младих који су изабрани да се приме у Николајевски Кр. Кадетски Корпус и могу се добити код ађутанта корпуса по 55 пара с поштанском пошљицом.

Р. број 2592. О. број 722. Из Административ. Одсјека Кр. Министарства Војног 1,1

ПОЗИВ

Позива се Мињо Матијев Чепић из Горње Мораче, који је назад (7¹/₂) седам и по година отишао у Америку не јављајући се својој супрузи Стеванији за своје означено вријеме, — да у року од (3) мјесеца, рачунајући од првог овог позива у „Гл. Црногорца“, предстане овл. Консистиорији, ради узимања у поступак бракоразводне парнице, коју је подигла његова супруга Стеванија услед толиког одсуствовања.

Не пријавили се речени Мињо у горе означеном времену, то ће се и у његовом одсуству парница узети у поступак, а ради реда поставиће му се бранитељ, који ће га у овом спору заступати, на крају чега ће се и у његовом одсуству коначно решење донијети.

Број 1077—ex—1911—339—12. Из канцеларије Консистиорије Никшићске, 22. јуна 1911. год. Никшић. 2,3

ПОЗИВ

Позива се Баћо Петров Јовановић из Роваца, који је назад четири (4) године одбјегао у Турску, да у року од два (2) мјесеца, рачунајући од првог овог позива у „Гл. Црногорца“, предстане овл. Консистиорији, ради брачног спора са супругом му Петрушом.

Не пријавили се речени Баћо у горе наведеном времену, то ће се и у његовом одсуству парница узети у поступак, а ради реда поставиће му се бранитељ, који ће га заступати у овоме, на крају чега ће се коначно решење донијети.

Број 1076—ex—1911—902—29. Из канцеларије Консистиорије Никшићске, 22. јуна 1911. године, Никшић 3,3

СТЈЕЧАЈ

Министарству Просвјете и Цркв. Послова, потребна је од 1. септембра т. год. једна стручна и дипломирана забавиља за дјечије забавиште у Никшићу. Кандидаткиње могу се јављати за сталну или за контрактуалну службу, у овом пошљедњем случају дужне су назначити услове под којима се желе примити службе.

Првијенство, као и бољу плату имаће оне, које су већ радиле у забавишту као наставнице.

Пријаве ће примати Министарство Просвјете до 15. августа тек године. П. Бр. 1438. Из канцеларије Кр. Министарства Просвјете и Цркв. Послова, 24. маја 1911. г., Цетиње. 5,5

га Сима Мучибабића, Невесиња, који 13. прошлог мјесеца би жртвом своје дужности на раду у овл. Војној Радионици, покупили су између себе по перп. 1, свега *перпера* 20, и ту суму, као прилог мјесто вијенца, предали Друштву за потпомагање заната и трговине у Црној Гори, које се стара о припремању ваљаних младих у разним занатима и др.

Покојном Симу вјечан спомен међу друговима, а њима хвала на другарској нажњи.

Тридесетогодишњица службе. Као што смо нагласили у једном од прошлих бројева, управник ријечке царинарнице г. капетан Нико Ђ. Поповић, прославио је на Ријеци 3. овог мјесеца тридесетогодишњицу свог службовања у финансијској струци. У овој прослави поред његових колега финансиста, узели су учешћа пријатељи, познаници и поштоваоци слављеникови из мјеста и разних крајева Црне Горе.

Кап. Нико Ђ. Поповић потомак је признате куће Поповића, која је до пада Иван Бегове столице, града Жабљака, живјела у Жабљаку, одакле је пријешла у Љешкопоље у Зету, а родитељи његови 1830. г. преселили су се на Ријеку, гдје се он и родио 24. јуна 1861. године.

Породици Поповића признате су особите заслуге за срећновладајући Дом и нашу Отаџбину, особито оне из 1702. године, када је поп Бошко Поповић спасао у Зети живот блаженопочившег Господара Владике Данила. За те и такве заслуге кап. Нико Ђ. Поповић поседује највишу грамату — указ, у којој између осталог стоји, да: „*благодарна фамилија Поповића неће ђлаћати никакав данак на ђокретно и нејокретно имање, док Свемогући уздржи кућу Петровића Господаром*“...

Кућа Поповића — као поповска — за особите заслуге има и другу грамату на „*протођојовство и ујављање народом Зетским*“.

Као потомак овако заслужне и признате куће, Нико Ђ. Поповић, још у дјетињству се почео истицати; као момче почео је служити на Цетињу у администрацији и интенданцији ратне 1876. год., ту је службу уздржавао и 1878. године на Ријеци, иза чега је постао писаром варошке управе. А јула 1881. године добио је наменовање за писара, односно цариника у финансијској управи на Ријеци, гдје као одличан радник, ревностни и заслужни трудбеник непрекидно служи и до сада. 1896. године постављен је за управника Ријечке царинарнице и као такав 1900. године одликован је кадетанским грбом; 1902. год. одликован је V, а 1907. год. IV. степенем Данилова орденa.

Као свршени ђак пјешадијског курса, прошле године је произведен у чин пјешадијског официра народне војске.

Тридесет година непрекидно у једном мјесту, у истој служби, још у служби финансијској беспријекорно служити, — велика је част и од великог значаја за сваког оног, ко жели, да његов живот одговара намијењеној сврси.

Придружујући се и ми осталим честиткама, желимо му да послужи још дуго на корист Господара и Отаџбине.

Списак приложника за помоћ имигрантима из Ст. Србије и Скендерије. Главном одбору на Цетињу стигли су даље ови прилози:

Ојштина Ојасаничка:

По перпера: 10 Вучић Поповић, 6 Милован Радунчић, 5 Луја Гогоић, 4 Новак Ђукић, 4 Милија Крушчић, 4 Радивоје Ђукић, 4 Велиша Крушчић, 3 Милета Поповић, 3 Ђорђија Поповић, 3 Радисав Поповић, 3 Милош Крушчић, 3 Петар Крушчић, 3 Перко Крушчић, 3 Бориша Дабетић, 2 Новица Поповић, 2 Милисав Поповић, 2 Радосв Дабетић, 2 Станоје Ђукић, 2 Зарија Гарић, 2 Миливоје Чађеновић, 2 Бего Радевић, 2 Радосв Крушчић, 2 Стеван Крушчић, 2 Вуле Крушчић, 2 Вучић Лекић, 2 Милета Лашић, 2 Вукајло Дабетић, 2 Раде Дабетић, 2 Вукајин Ђукић, 2 Ђоко Гогоић, 2 Марко Гарић, 2 Мијајло Гарић, 2 Спасо Гарић, 2 Спасоје Поповић.

Ојштина Тушка:

По перпера: 11 Зарија А. Милошевић, 5 Чубро Н. Милошевић, 4-50 Ђоко С. Милошевић, 4 Стана Н. Милошевић, 4 Павић М. Милошевић, 4 Малиша П. Милошевић, 4 Радуле П. Милошевић, 3 Богдан Д. Милошевић, 3 Станоје П. Милошевић, 3 Новак В. Милошевић, 3 Вукосав М. Милошевић, 3 Радосав П. Милошевић, 3 Бошко С. Милошевић, 3 Ристо Р. Ђукић, 2 Ђуле Н. Милошевић, 2 Ђукан С. Милошевић, 2 Секуле Ј. Милошевић, 2 Лука Ј. Милошевић, 2 Машан Р. Милошевић, 2 Стојан П. Милошевић, 2 Вуксан В. Милошевић, 2 Илија М. Милошевић, 2 Симеун М. Милошевић, 2 Милија М. Милошевић, 2 Ђорђија М. Милошевић, 2 Јаков П. Милошевић, 2 Спасоје Г.

Милошевић, 2 Миливоје А. Милошевић, Јован А. Милошевић, 2-50 Велиша Р. Ђукић, 2-10 Драгиша М. Милошевић, 2 Мирко М. Милошевић, 2 Новица Ј. Ђукић, 2 Арсо М. Милошевић, 2 Арсо И. Ђукић, 2 Алекса М. Ђукић, 2 Урош Т. Милошевић, 2 Илија М. Ђукић, 1 Мико М. Милошевић, 1-20 Јоле М. Милошевић, 2 Мигуд Р. Милошевић, 2 Миро М. Милошевић, 2 Саво П. Милошевић.

Ојштина Лојатска:

По перпера: 12 поп Арсеније Поповић, 8 Божо Оровић, 5 Радуле М. Милошевић, 4 Богдан Ђ. Поповић, 4 Вукашин Б. Вешовић, 4 Петро М. Вешовић, 4 Милета Т. Милошевић, 4 Зарија Р. Поповић, 3 Јеврем П. Поповић, 3 Мило П. Милошевић, 3 Велиша И. Милошевић, 3 Драго О. Милошевић, 3 Вукман Н. Милошевић, 3 Андрија С. Караџић, 3 Ђуро И. Милошевић, 3 Радомир Д. Милошевић, 3 Никола Чазовић, 3 Радоје М. Ђукић, 3 Милић Т. Милошевић, 3 Јосиф В. Ђукић, 3 Радоје И. Милошевић, 2 Гавро И. Милошевић, 2 Јован Д. Милошевић, 2 Новак М. Караџић, 2 Вукашин С. Ђукић, 2 Васо М. Вешовић, 2 Мило Др. Милошевић, 2 Драгић Т. Милошевић, 2 Божо М. Ђукић, 2 Петар С. Ђукић, 2 Милоша И. Лашић, 2 Малиша М. Вешовић, 2 Милован Ђукић, 2 Јован Р. Ђукић, 2 Милош В. Вешовић, 2 Спасоје Р. Поповић, 2 Радивоје В. Милошевић, 1 Вујадин Драговић.

Ојштина Каменско-Слатачка

По перпера: 5 Стеван Ј. Хаџић, 5 Гавро Ј. Хаџић, 5 Ристо В. Радовић, 3 Спасоје М. Аџић, 2 Божо Ђ. Аџић, 2 Божо Ј. Аџић, 2 Милија Ј. Аџић, 2 Вуко П. Аџић, 2 Милош П. Аџић, 2 Косто С. Аџић, 2 Ђоко Н. Аџић, 2 Мијајло В. Аџић, 3 Мијајло С. Аџић, 2 Миро М. Аџић, 2 Вуко Р. Мујовић, 2 Радивоје Б. Мујовић, 2 Радосав Р. Аџић, 2 Јанко Р. Дабетић, 2 Спасоје Т. Дабетић, 2 Богдан Т. Миликић, 2 Станоје Т. Миликић, 2 Груја Т. Мишкић, 2 Никола Т. Миликић, 2 Новица Т. Миликић, 2 Бошко В. Радевић, 2 Вуко М. Радевић, 2 Милован Ј. Дабетић, 2 Радоје Ј. Аџић, 2 Стефан Н. Аџић, 2 Стефан Н. Лашић, 2 Иван Н. Лашић, 2 Јован И. Лашић, 2 Марко И. Лашић, 2 Богдан П. Којић, 2 Вукан Р. Којић, 2 Алекса В. Којић, 2 Јањо И. Дабетић, 2 Радосв М. Дабетић, 2 Новица Т. Дабетић, 2 Перко М. Дабетић, 2 Вучета М. Радевић, 3 Косто В. Радевић, 2 Пуниша В. Радевић, 2 Мијајло В. Радевић, 2 Сман Б. Гогоић, 2 Милутин М. Гогоић, 2 Малиша В. Дујовић, 2 Ђуро Р. Гогоић, 2 Божо С. Миликић, 2 Томо С. Миликић, 2 Мато М. Аџић, 2 Перко Д. Аџић, 2 Богдан Н. Аџић, 2 Ђетко М. Радевић, 1-20 Вуксај Ђ. Аџић, 1 Вукајин Ђ. Аџић, 1 Ниша С. Дабетић, 1 Радивоје Р. Радевић, 3 Драгић П. Дабетић.

РАЗНЕ ВИЈЕСТИ

Руски дреднот. Из Петрограда јављају, да су на Балтијском заводу за градњу бродова у четвртак прије подне уз велике свечаности спустили на море први руски дреднот „Севастопол“. Морски министар адмирал Григоровић издао је тог дана цијелој руској морини дневну заповијест, у којој наглашује, да је име првог руског дреднота у вези са успоменом на јуначке браниоце Севастопоља и са јунашвом, што су га јуначки морнари околнице „Севастопоља“ показали у Порт-Артуру. Осјећаји — вели адмирал — који су у тешким данима искушења испуњавали срца руских бораца, залага су препороду Русијине поморске моћи.

Први руски дреднот су саградили руски мерици и ратници од руског материјала и запрема 23.000 тона. Дужина те морске грдосије износи 180, а највећа јој је ширина 26.55 метара. Машине му могу развити 42.000 коњских снага, које тај огромни брод тјерају брзином од 23 чвора на сахат. Горива носи брод собом 3000 тона угља, а 1170 тона нафте. Руски дреднот биће наоружан са 12 комада огромних топова од 12 палача (30.5 сантиметара) калибара и 16 комада топова од 120 милиметара калибра.

Највећи споменик на свијету. Споменик италијанском краљу Виктору Емануелу II. у Риму највећи је споменик на свијету. Израда кошта преко 40 милијона лира, а са експроприацијом зграда, које су постојале на мјесту, гдје је он подигнут, он кошта око 100 милиона лира.

Да би се схватила грандиозност овог споменика, навешћемо неколико од његових главних размјера: Укупна дужина по осовини 180 метара, а укупна ширина 135 метара. Висина до врх бронзаних група, које представљају „Побједу“ износи 81 мет., висина централне галерије 63, а висина коњаничке статуе Виктора Емануела II. 45 метара. Запремина зидања у камену износи 100.000 кубних метара. Запремина скулпторски обрађеног камена износи 24 хиљаде куб. метара. На изли-

вање статуе Виктора Емануела утрошено је 58.000 кгг. бронзе. Идеја за подизање овога циновског споменика јавила се одах по смрти великог краља. Маја 16 године 1870. парламент је усвојио специјалан закон о грађењу споменика, а законом од 25. јула 1880. г. наградама за побједиоце на томе конкурс учествовало је 293 уметника, али није један од поднијетих пројеката није оцијењен као достојан извршења.

Други конкурс био је објављен 12. децембра 1882. год., на коме однијеше побједу Цакони, Шмиц и Манхреди добивши по 10.000 лира.

Комисија је позвала ова три архитектка на нову утакмицу за 24. јуни 1884., на којој славну побједу однесе Цакони, коме нарочитим декретом од 30. децембра исте године и повјери извршење колосалне идеје. Али Цакони умре на послу 23. септембра 1905. и артистичка управа на раду споменика би повјерена архитектама Коху, Пијацентини-ју и Манфреди-ју.

5. јуна 1908. године био је расписан конкурс за украсе тастамента. На томе конкурс учествовало је 26 најбољих вјештака а дефинитивна утакмица извршена је између Занелија и Дација.

На изради осталих и многобројних скулпторских радова на овоме споменику учествовало је и радило преко 78 најбољих италијанских скулптора.

Споменик је рађен 27 година.

„Трајаћеш кроз многе вјекове, да сачекаш свечаности још достојније, и часове још узвишеније. Трај, као што траје и овај добри италијански народ, који те је желио и који се учвршћава и прекаљује у силној вјери о својој снаси и побједи!“ — тако вели споменику један италијански патриота, кад га је први пут угледао.

500.000 лира поклонно је краљ италијански на дан откривања великог споменика у корист „Савојског азила“ у Риму, у коме се васпитавају и гаје напуштена сиротињска дјеца.

Доиста краљевски поклон!

Списак странаца приспјелих на Цетиње од 24. до 8. јула 1911. год.

Гранд Хетел: П. Ваншванг, тргов. из Бишоферда; К. Вајс, трг. из Берлина; С. Краус и Ј. Краус, инжењери из Трста; Н. Мереј с госпођом инжењер из Будимпеште; Х. Вилс, офиц. из Њујорка; Ј. Шадвел из Дубовника; О. Дирик с госпођом, офиц. из Олденбурга, Р. Кунш и Ернест Кумф, новинари из Бреслава; Е. од Дидарс и И. од Паран, новинари из Будимпеште; Ж. Медклер, новинар из Инкефехерара; Ф. Ваговић, чин. из Беча; чланови њемачког *Ботаничког зоолошког друштва:* проф. Арихајм и Васфон, г-ђа од Бивер Палуаики, г-ца Баслер д-р Баквалд, Балд, Дамс, Думонт, Франке, Гисе, г-ђе Гисе, Гордан, Хејбах, Хоп, Јохим, проф. Лаковић с госпођом, проф. Леман с госпођом, д-р Левнер, г-це Лицман и Маскве, проф. Мајнер, д-р Елбинг, д-р Шрибе, проф. Секник, Кикер, Улрих, Волрих, Ворним, Зеласни, Арнд, Рајман, Ринк, д-р Вилхелм и г-ђа Вајл, сви из Данцига; д-р Кон с госпођом, адвокат из Рајхенберга; П. Фисегели, из Катаније; г-ђа Грал, прив. из Скадра; Жак Норберт, новинар из Луксенбурга; д-р Прицел, лекар из Прихтерфелда; А. Брокфор, чин. из Берлина; Ж. од Билински, офиц. из Хернег Новога; К. Кулшер, офиц. из Котора; А. Ханлеј и В. Меакин, проф. из Лондона; Е. Клеменс, трг. из Бохајма; Ж. Барет, инжењер из Бостона; А. Гавази, проф. из Загреба; М. Бутер, новинар из Лондона; д-р Грус, лекар из Прага; С. Лапе, проф. из Ленега; Ф. Болоња, трг. из Сијене; М. Алексић, трг. из Панчева; М. Андоновић с госпођом, проф. из Биограда; Н. Шиле, чин. из Линберга; Д. Милић, посјед. из Дубровника; К. Кантони, трг. из Трста; Ф. Наиди, новинар из Бенове; Ф. Вебаил, инжењер из Прага; д-р Г. Грус, инжењер из Прага; О. Веселички с госпођом новинар из Загреба; д-р А. Гавази, проф. из Загреба; од Голичек офиц. из Сарајева; К. Шлајфер, офиц. из Сарајева; фон Вест с госпођом, офиц. из Котора; Х. Кобман, инжењер из Ашафенбурга; Г. Балок и С. Косполиц, чиновници из Будимпеште; В. Кутински из Лублина; К. Кобори с госпођом фабрикант из Беча.

Хотел Рајнвајн: Ђорђе Манов новинар из Румуније; И. Шистек, трг. из Турн-Северина; А. Хунсер, трг. из Беча; Миле Павелић, чин. из Будимпеште; М. од Подхородецки, чин. из Галиције; д-р Алфред Гросер, лекар из Брина; А. Мароска, лекар из Марграбова; А. Кинел, инжењер из Прага; Кол Дика, трг. из Скадра; А. Штајрер, чин. из Будимпеште; Шандор Јанос, проф. из Будимпеште; Емиј Стефан, чин. из Лајпцига; Р. Матеус, чинов. из Берлина; Јан Сучек, чин. из Оломуца; А. Сидлер, чин. из Оломуца; Ј. Хумаватка, фабрикант из Прага; Г. Неани, адвокат из Беча; К. Рубаум, трг. из Беча; Ф. Рајб, трг. из Кракау; Ј. Ворел, трг. путник из Граца.

Службени огласи

ОГЛАС

На основу извршне клаузуле Кр. Обл. Суда у Подгорици од 13. маја 1911. год. број 2494 — IV — 1911—829., Износи се на јавну продају доље описата непокретност Сава Перова Дракића из Мојанаовића, за измир дуга Јова Бакића из Берислава; имовина је процијењена двије хиљаде перпера, (2000) пер.

За продају се одређује три рока и то: 3. августа, 3. септембра 1911. г. и 3. јануара 1912 г. од 9—12 сати пр. подне.

На првом року непокретност се неће уступити испод процијењене вриједности, на другом хоће, али не испод $\frac{2}{3}$ процијењене вриједности; а на трећем року уступити се понудиоцу највише цијене.

Сваки је лицентант дужан положити јемство од 10% од процијењене вриједности.

Позивају се сви они, који на непокретност имају какво реално право, као и право прече купње, да се пријаве потписатоме суду, прије почетка прве продаје.

Опис непокретности:

У „Мали поток“ 5 рала ливаде, граничи се: од истока Коље Маркиновић, од запада Ајковић; сјевера исти држани, а од југа Вулетих.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда.

Голубовци, 28. јуна 1911. год.

Капетански Суд,

в. д. капетана, поручник Панто Мараш.

Р. 194, бр. 585, 1,2

ОГЛАС

Сагласно рјешењу потписатог суда од 25. јуна 1911. год., број 632 ех 1911—2—1910., донешеног у смислу чл. 282. закона о судском поступку у грађанским парницама, поново се износи на јавну продају доље описана непокретност Маше Маркишине Савићеве и Николе Ф. Савићеве из Биновића, која је процијењена пер. 2150.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда.

За продају се одређују три рока: први 23. јула, други 23. августа, а трећи 23. децембра 1911. године.

На првом року непокретност се неће уступити испод процијењене вриједности, а на другом хоће и ниже, али не испод $\frac{2}{3}$ процијењене вриједности, а на трећем року уступити се понудиоцу највише цијене.

Лицентантима су дужни положити јемство 10% од процијењене вриједности.

Позивају се сви они, који на непокретности имају какво реално право, као и они, који имају право прече купње, да се суду пријаве прије прве продаје.

Опис непокретности:

1) $\frac{3}{4}$ $\frac{1}{8}$ ораће земље у звано „Гашин-до“ и дотично истој земљи четири листосјека горе у звано „Будош“ и то: два вељег, а два зановетног листа; граници: од истока имовином Крста Н. Латковића и Петра С. Латковића, од југа имовином Маше Маркишине Савићеве, од сјевера и запада Петра Савићеве Савићеве.

2) $\frac{2}{4}$ $\frac{1}{8}$ ораће земље зване „Кулебрија“ и при истој мали осредак горе; граници: од истока имовином Перише Савићеве, од сјевера и запада општински пут, од југа Периша Савићеве и Лабуд Латковић.

3) Једно рало ораће земље и при истој осредак горе за десет бремена зановетног листа; граници: од истока имовином Николе Ф. Савићеве, од југа и запада имовином Лабуда Латковића и Петра Савићеве, од сјевера општински пут.

Број 632 ех 1911.—2—1910.

Цеклин, 25. јуна 1911. године.

Капетански Суд,

капетан С. Пејановић.

ОГЛАС

Са овим износи се на јавну продају доље описата непокретност Петране Ј. Влаковића из Планае, за измир дуга Тадише Илића, процијењена пер. 800

Продаја ће се извршити у Кап. Суду на Блатину у три рока: 30. јула, 30. августа, 30. децембра 1911. год. од 9 сати прије до 5 сати послје подне. На првом року непокретност неће се дати испод процијењене вриједности, на другом хоће, али не испод $\frac{2}{3}$ процијењене, на трећем року уступити се понудиоцу највише цијене.

Лицентантима су дужни положити јемство десет по сто, од процијењене вриједности.

Позивају се сви они, који имају на непокретност реално право, и прече купци, да се суду пријаве прије почетка прве продаје.

Опис непокретности:

(8) осам рала ливаде, граници: источно Благо Рецић, Бедо Јокв Перован Зеков и Вуко Машковић, јужно Маквом, западно Бедо Шепановић, Лазар Милошевић и Боко Стојанов.

Број 671—590—1910.

Блатина, 1. јула 1911. год.

Капетански Суд,

капетан, Н. Драшковић.

ОГЛАС

Јавна продаја непокретности Митра Вукчевића из Дражвине, извршиће се 20. октобра тек. године.

Виђи оглас у „Гласу Црногорца“ број 19.

К броју 150 ех 1911 — 66—1908.

Корнет, 21. јуна 1911. год.

Капетански Суд,

кап. Перо В. Ускоковић.

Трговачки огласи

ОГЛАС. — У извршењу § 5. Трговачког Законика објављујем, да држим манифактурску радњу на Балшића пазару под фирмом:

Цетиње, јуна 1911.

Р. 25, бр. 590, 1,1 Медо Јахић

Приватни огласи

Д-р КУСЛЕВ Јавља поштованој публици да премјешта свој зубо-љекарски кабинет у Стари Бар, гдје ће се задржати кратко вријеме.

Р. 20, бр. 576, 2,3

Индустријско Акц. Удружење У НИКШИЋУ

по рјешењу II. Ванредне Главне Скупштине одржате 3. јула ов. г., пуштила је у течај II коло 2000 комада акција, те овим се моле сва она господа, која би жељела бити наши нови акционари, или пак повећати број својих акција, да у што краћем року пошаљу директно нама, или да предаду нашим повјереницима или дотичним новчаним заводима за сваку акцију најмање по 11 круна, то јест, 10 круна на име уплате прве рате, а једну круну на име уписине. Даље уплате полажу се у мјесечним оброчима по 2 круне од комада, а могу се потпуно одједанпут платити, или пак могу се веће суме положити на име више мјесечне уплате.

Наши су повјереници: кап. *Мило Лекић* за Црмницу, оф. *Јевто Перовић* за Велимље, *Божо Банашевић* за Цетиње, *Мираш Ђукић* за Колашин, *Блажо Браћа Иличковић* за Бар, пор. *Вуксан Прелевић* и *Живо Лаиновић* за Подгорицу, *Ђуро Ђурашковић* за Улцињ, *Филиј Бијељић* за Шавник, *Стево Добриловић* за Горанско. *Бидак Вујачић* за Грахово.

Из канцеларије Индустриског Акц. Удружења, 6. јула 1911. г., у Никшићу. Р. 173, број 594, 1,2

Индустријско Акц. Удружење У НИКШИЋУ

одржало је своју II. Ванредну Скупштину на дан 3. јула ов. г.

На скупштину је послје дивно изнесене потребе за што јаче и живље заузимање за развитак нашег предузећа, изнесена још у лијепо оцртаној боји и потреба за раширење индустријских предузећа, као и користи од таквих предузећа и тешкоће док се до остварења истих дође.

Увиђајући потребу за ојачање овог предузећа ријешила је скупштина да се пусти у течај II. коло акција од 2000. комада а 100 перпера, т. ј. да се повећа капитал уплаћени за 200.000 перпера.

Пошто је стара управа поднијела оставку, скупштина је изабрала нову управу, благодарећи старој управи на досадањем заузимању и труду који је уложила за што скорије остварење нашег првог предузећа.

У нову управу ушли су као

Предсједник Управног Одбора:

Кап. Мато Катарић.

а као чланови Управног Одбора из мјеста ушли су следећа господа:

Вој. Ђуро Церовић, Мило Томашевић, др. Петар Контић, Крсто Каваја Драго Голијанин, Јово Јовановић, Павле Врбица, Митар Никовић.

Са стране су ушли у управу:

Г. г. Петко Пајовић из Цетиња, кап. *Мујо Социца* из Горанска, кап. *Мило Лекић* из Вира, *Павић Љешњак* из Колашина, пор. *Вуксан Прелевић* из Подгорице, *Божо Банашевић*, секр. општине из Цетиња.

У Назорни Одбор ушли су:

Г. г. Шћейо Костудић, Перо Јововић, Никола Дреџун, Лука Мијушковић, Васо Ђурић.

Из канцеларије Индустриског Акц. Удружења, 6. јула 1911., у Никшићу. Р. 221, број 594, 1,2

ПОЗИВ

на упис IV. и V. кола акција Црногорске Банке.

Услед ванредног одзива на расписано III. коло акција Црногорске Банке и потребе повишења капитала, ванредна главна скупштина Црногорске Банке држана 5. јуна о. г., ријешила је, да се основни капитал дигне за сада на 1,000 000 — перпера, те да се тога ради измијене чл. 7. и 8. банчиних правила, што је надлежна власт већ и потврдила.

Према томе расписан је од 1. јула о. г., упис на акције IV. и V. кола под истим погодбама, под којим и III. коло.

Свим оним који су се до сада пријавили резервисан је онолики број акција колико су их уписали, а то је око 1600 комада. Према томе од ова два кола остаје да се упише још само 400 комада.

Уплата се врши од једном или у 18 мјесечних рата, а почиње 1/14. јула о. г.

На Цетињу, 27. јуна 1911.

Р. 152, бр. 573, 2,3 УПРАВНИ ОДБОР.

ОБЈАВА

Са којом подписати чиним на знање, да продајем из слободне руке моју двокатну кућу на Трубјелу у којој се налази канцеларија кап. суда, у други дио ханска радња, кућа је дугачка 16 метара, широка 9 метара, тиглом покривена, на горњем и доњем боју има 7 одјељења, одвише при истој кухиња.

Ко би жељео речену купит нека се пријави подписатом што прије.

Трубјела, 28. јуна 1911. год.

Р. 71, бр. 589, 1,1 Лазар Шпиров Видовић.

ОГЛАС

Пошто се удјели III. кола до краја ове године потпуно улађају, то према чл. 60. ставу другом. Штедионичних Правила, може сваки удионичар добити новац натраг по свршетку 1912. год., ако откаже своје удјеле најдаље до 1. октобра тек. године.

Ко тако откаже удјеле, новац ће му према истом члану остати још цијелу 1912. год. као на улог.

Р. 60, бр. 552, 3,5 Управа Штедионице.

CANADIAN PACIFIC RAILWAY COMPANY

Најближа пруга из Антверпена и Ливерпола за St. John, Quebec, Montreal (Канаду.)

За предплаћивања, разне обавјести и упуте, обратити се на овлаштеног заступника —

P. CHRISTOFIDIS

Trst — Hôtel de la Ville.

Р. 34, број 524, 4,7

НА ЗНАЊЕ свијема путницима и мојијема муштеријама, да ћу се премјестити на 1-ви јула тек. год., у моју нову и модерно уређену кућу са истом досадањом кафанском и хотелијерском радњом у улици Баја Пивљанина према Зетском Дому. Виђи фирму Кафана и Хотел „Цетиње“.

Молим поштовану публику за што већу посјету.

Цетиње, 17. јуна 1911. год.

С поштовањем:

Р. 59, бр. 542, 4,4 Митар Пајовић.

ДВОРСКА БРИЈАЧНИЦА *Марка Хоти* на Цетињу потпуно је реновирана, укусно и елегантно намјештена и снабђена свијема потребама, тако да муштерије у њој налазе сваку удобност. У бријачници се продају по умјереној цијени најфинији мириси из првих париских парфимерија, као и све остале потребе за његовање лица, косе и коже. — Електрично освјетљење. Услуга вазда брза и тачна.

С поштовањем:

Р. 62, бр. 572, 2,3 *Марко Хоти,* дворски бривач.

ПОД ВФИТ издавам кућу на Цетињу. За услов обратити се потписаном у Подгорици или г. Митру Јовановићу, цетињском учитељу.

Р. 21, бр. 580, 2,3

Никола Рацковић.

НА ЗНАЊЕ ПУТНИЦИМА

На 20. овога мјесеца почињем са омнибусом превоз путника из Подгорице за Колашин и обратно.

Из Подгорице за Колашин креће сваке неђеље и четвртка тачно у 6 сати из јутра.

Из Колашина за Подгорицу свакога уторника и петка у 7 сати из јутра.

Цијена од особе са 5 кила пртљага од Подгорице до Колашина 10 перпера, а од Колашина до Подгорице 8 перпера.

Бијети се могу добити у Подгорици код гос. Луке Велимировића, а у Колашину код гос. Мила Весковића.

Омнибус стиже из Подгорице за Колашин за један дан, а тако и обратно.

Омнибус прима путнике осим Подгорице и Колашина, Бијоче, Пелев-бријег, Лијева-ријека, Јабуга и Матешево.

Молим г. г. путнике за што вишу посјету. Услуга ће бити тачна.

Подгорица. С поштовањем: Р. 129, бр. 548, 3,4 Филип Савов Пејовић.

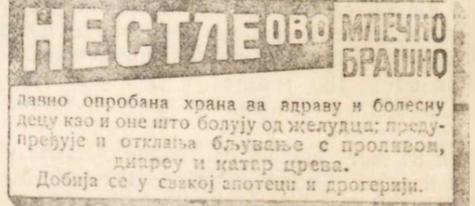
ЛИЈЕПА БУТИГА и стан: 3 комаре, кухиња Катунска 42, према кућах Пламенчевих издаје се ћиријом. Извјешће у истој. Р. 18, број 596, 1,1

ЦРНОГОРСКИ ТРГОВЦИ

тражите само прави

П. п. број 423, 7,52

П. п. број 1248, 17,20

ИСПРАВКА

У јавној благодарности приликом смрти пок. *Јане војводе Риста Бошковића, рођене Петровић—Његоша*, оштампане у 27. броју „Гласа Црногорца“, од тек. год., у 13-ом ставу оштампано је: *Периши Бошковићу*, а треба: *Периши Бошковићу*; у 16-ом ставу оштампано је: општини *Бошковићкој*, а треба: *општини Бошковићској*, што се овим исправља.

Цетиње, 4. јула 1911.

Администрација „Гласа Црногорца“. П. п. број 559, 1,1

НА ЗНАЊЕ. У нашој кафанској радњи даваћемо и сладолел.

Цетиње, 1. јула 1911. г.

Р. 22, бр. 582, 1,1 Ноц Кастрати и Пали

ОБЈАВА. Моју кућу у Катунску улицу број 120, продајем из слободне руке. Ко би је жељео купити нека се обрати потписатоме.

Цетиње, 9. јула 1911.

Р. 27, бр. 597, 1,3 Нешо Ивановић.

ПРОДАЈА Продајем имовину мога брата *Марка В. Милошевића*, т. ј. кућу двокатницу код колског пута Цетиње—Ловћен високо по километра од талијанског посланства, рало и по земље, по косе ливаде и 5 листосјека горе. У исто вријеме продајем и моју имовину, која се на истом мјесту налази, 3 рала земље, $\frac{1}{4}$ косе ливаде, 5 листосјека горе и кућу поземљушу, имовине су у једној цјелини. Ко би их жељео купити нека се пријави потписатом, цијене ће бити умјерене.

Цетиње, 5. јуна 1911. год.

Р. 85, бр. 591, 1,3 Видо В. Милошевић.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти нашег непрежаљеног брата односно оца и стрица

САДИКА ЛУКАЧЕВИЋА

(Рахметулахи Алехи)

који се пресели у вјечност 17. о. мј., сматрамо за свету дужност и доживотну благодарност изјавити и овим путем нашу најдубљу благодарност Њ. Височанству Књазу Мирку, који се је преко свог нарочитог изасланика испитивао приликом болести рахметлије и тиме њему болове ублаживао, као и приликом смрти рахметлије телеграфски саучешће благоизволио упутити и тијем у велико ублажио нашу тугу.

Вјечита хвала и захвалност госп. др. М. Радуловићу, на његовом труду и заузимању до саме смрти рахметлине.

Вјечита хвала и благодарност поштованом грађанству Вароши Подгорице без разлике вјероисповијести који у великом броју спровод увеличаше и нама тугу ублажише.

Хвала нашим свима пријатељима из унутрашњости Краљевине као и онима из Турске, Србије, Аустрије, који нам телеграфски саучешће изјавише.

Још једном свима и свакоме хвала који ма којим путем узеше учешћа у нашој жалости.

Подгорица, 29. јуна 1911.

Ожалошћена браћа: *Јусуф, Хусејин, Бешир*; синови: *Аблах, Хафиз, Хамдија, Шефћет*; братанић *Шућрија*, — *Лукачевићи*; са осталом родбином.

Р. 166, број 584, 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти наше никад непрежаљене мајке, сесекре и бабе

† ЗАРЕ

која се у 62. години свога живота послје кратке болести пресели у вјечност 21. овога мјесеца — не можемо пропустити да не изјавимо нашу вјечиту благодарност чиновништву и грађанству вароши Бара и околине, од све три вјере, који похиташе да нам своја саучешћа изразе и миљу нам покојницу до гроба испрате, а чиме спровод увеличаше и наше болове ублажише.

Хвала г. свјештеницима на извршеном опјелу; такође хвала певачком друштву „Братимству“, учитељима са ђацима, који спроводу присуствоваше.

Доживотна хвала свима и свакоме који нам у овој великој жалости било лично, писмено или телеграфично своја саучешћа изјавише.

Бар, 28. јуна 1911. год.

Ожалошћени: супруг *Ђуро*; синови: *Косто, Петар и Крсто*; снахе: *Савета, Стане и Милица*; унучад: *Василије, Илија, Зорка, Неђелка и Даринка.*

Р. 130, бр. 592, 1,1